

Ennakoi mielummin kuin korjaa

Teksti: Helena Pesonen

James McGeen paimennuskurssi järjestettiin Simpeleellä Näpimäen tilalla 25.-27. huhtikuuta. Tilallinen Helena Pesonen kertoo, millaista kurssia oli emännöidä ja mitä oppeja sieltä jäi taskuun.

Paimennuskurssin järjestäminen vaatii oman kiinnostuksen lisäksi tarpeeksi lampaita, sopivat tarhat, innostuneet kurssilaiset sekä hyvän kouluttajan. Lisäksi järjestäjän kannattaa varautua kaikkiin yllätyksiin, kodinkoneiden hajoamisesta alkaen.

Suomen kevät oli oikukas, mutta huono sää on sittenkin vain pukeutumiskysymys. Tulipalo keittiössä kurssia edeltävänä iltana ei kuitenkaan ollut tullut mieleen edes pahimmissa painajaisissa! Kiitos oman osaavan sähkömiehen ja palokunnan, vahingot jäivät pihalle kannettuun palaneeseen sähköhellaan ja savunhajuun.

Rautahermoinen irlantilainen lammas-tilallinen, huippukisaaja ja paimenkoirakasvattaja James McGee ei vuosien kilpailu- ja kurssituskokemuksella pientä savunhajua säikähtänyt, joten kurssi saatiin käyntiin aikataulussa lauantaiaamuna. Onneksi lounas oli tilattu valmiiksi paikalliselta pitopalvelulta, ja saimme aamupäivän räntäsateessa liottuamme taukoroaoksi lämmin-
tä keittoa.

Kurssin järjestäminen on monella tavalla helppoa, kun McGee on kouluttajana. Hänelle kun paimennettavien eläinten hyvinvointi on ensiarvoisen tärkeää.

MUSTAVALKOISUUS LUO LUOTTAMUSTA

Kurssille sai osallistua minkä ikäisen koiran kanssa vain. McGee on kuitenkin erikoistunut nuorten koirien kouluttamiseen. Niillä ei ole piintyneitä tai huonoja tapoja, vaan päästään etenemään suoraan ikään kuin puhtaalta pöydältä. Johtoajatus on ”prevention rather than cure”, eli ennakoidaan tilanteet mielummin kuin korjataan tehtyjä virheitä.

Koiralle ollaan hyvin selkeitä siinä, että huonoa käytöstä ei hyväksytä. Palaute on välitön. Hyvästä käytöksestä kehuaan kovasti, ja sekin tehdään heti. Suorastaan

hämmästyin aluksi sitä ylitsevuotavan kehumisen määrää, mikä päällepäin karskista irlantilaisesta farmarista lähti. Jos koira paineistuu vaatimuksista, se kutsutaan luokse ja puretaan paine silittämällä rauhallisesti päästä häntään ja kehumalla rauhallisella ja hiljaisella äänellä.

Koiralle tällainen mustavalkoinen tapaa kertoa asiat on hyvin selkeä, sillä sen ei tarvitse arpoa, teinkö oikein vai väärin. Luottamus kasvaa ohjaajan ja koiran välillä ja edistymisen koulutuksessa on aivan ilmiömaista.

Nuoren koiran kanssa pitää muistaa edetä koiran omaan tahtiin, kehitystä ei voi nopeuttaa. Vertailua muihin samanikäisiin koiriin tai pentuesisaruksiin pitää välttää, jokainen koira kun on yksilö. Harjoittelujaksot kannattaa pitää lyhyinä, koska nuori koira väsy helposti ja keskittyminen loppuu. Mieluummin kaksi 10–15 minuutin treeniä päivässä kuin puoli tuntia kerran päivässä.

KÄSKYTÄ KAUNIILLA ÄÄNELLÄ

Käskyt McGee lisää melko aikaisin eli heti kun koira paimentaa siivosti, mutta kuitenkin innokkaasti oikealla asenteella. Käsky on samalla myös paine, esimerkiksi suuntakäskyt ”oikea” tai ”vasen” sanotaan alusta asti pehmeällä ja kauniilla äänellä. Koiran nimeä ei koskaan saa sanoa korotetulla äänellä vaan aina kutsuvasti. Huonosta käytöksestä annetaan palaute koiralle heti ja suoraan pääpuolelta, ei koskaan selän takana. Tämä neuvo pätee myös ihmisiin!

Kolmepäiväisen kurssin viimeisenä päivänä saimme sentään hieman nauttia keväisestä auringonpaisteesta. Reppukin alkoi jo olla täynnä asioita oman pennun koulutuksessa etenemiseen. Muiden treenejä seurattessa tuli ideoita myös vanhempien koirien treeneissä kokeiltavaksi. Kiitokset

kouluttajalle, kurssilaisille ja erityiskiitokset avusta ennen kurssia sekä kurssin aikana Hanna Repo, Peppi Laine, Paula Immonen ja Anne Konsti!

James McGee ja Helena Pesonen.
Kuva Anne Konsti.

JAMES MCGEE

On 53-vuotias, päätoiminen lampuri ja emolehmätillallinen Irlannista. Hän on huippukilpailija ja voittanut paimennuksen suuria titteleitä aina MM-voitosta lähtien sekä on Irlannin maajoukkueen kestopas.

Hän kasvattaa bordercollieita Glencregg-kennelnimellä. McGee kouluttaa mielellään nuoria koiria ja siinä samalla jakaa osaamistaan käytännön kursseilla ympäri maailmaa. Lisäksi hän ylläpitää vaimonsa Karenin kanssa Patreon-alustalla hyvin suositun Glencregg Sheepdogs -paimenkoirien koulutuskanavaa.

James McGeen metodissa koiraa enemminkin kutsutaan kuin käsketään tekemään yhteistyötä. Sille kerrotaan selkeästi, mitä halutaan ja kuka on vastuussa. Koiraa autetaan ja tuetaan suoriutumaan annetusta tehtävästä. Ääni pidetään rauhallisena ja kauniina, kuten työtoverille puhuttaessa pitääkin olla. Käskyillä tai nimellä ei anneta korjaavaa palautetta. Korjaukset tehdään heti ja tarpeen vaatimalla voimalla, jonka jälkeen palataan neutraaliin ääneen.

Jussi Kraemerin vielä hyvin nuori Ria sai heti kiinni ideasta ja taitui työstämään eläimiä kauniisti. Kuva Anne Konsti.

McGeen kurssilla tavoite oli saada koirat rennoiksi eläinten kanssa. Ne alkoivatkin oikeasti ajatella, miten vaikeista tilanteista voisi parhaiten selviytyä. Nurkasta nosto ei tässä kohtaa ollut helppoa ja koirat miettii vaihtoehtoja. Kuva Anne Konsti.

McGeen mukaan paimentaminen on kunnioitusta niin ohjaajan, koiran kuin paimennettavien välillä. Yksi kurssin ohjenuorista oli selkeä kommunikointi koiran kanssa. Tyhjänpäiväinen, ehkä alun perin positiiviseksi tarkoitettu palaute ja kannustaminen lipeää helposti nalkutukseksi ja turhaksi paineeksi koiraa kohtaan. Kaiken palautteen, myös positiivisen, pitää kohdistua hetkeen ja koiran tekemiseen.

Martina Bergström osallistui Chain kanssa kurssille. Kuva Anne Konsti.

Treenin aikana seurataan koiran mielentilaa. McGee korosti, että jos koiraan laitetaan treenin aikana painetta, tulee paine myös purkaa. Hän kehotti kutsumaan koiran luokse ja kehuaan sekä silitämään sitä rauhallisesti. Silitys rauhoittaa koiran hermostoa, taputtelu ei. Koiran liikkeet ja asento kertovat, onko se rento vai onko sillä vaikeaa.

Outi Hännikäisen nuori Jade toimi hienosti isommassakin tarhasa. Kuva Helena Pesonen.

McGee jättää käsimerkit pois heti koulutuksen alkuvaiheessa. Koiran on toteltava suullista käskyä, muuten se jää helposti lukemaan vain käsimerkkejä. Jos käskyjen noudattamisessa on viiveitä pienessä tilassa, pitemmällä etäisyydellä viive kasvaa ja voi venyä jopa kymmeniin metreihin. Kuvassa vuorossa Sanna Lehtoaro koiransa Myran kanssa.

Kurssilaiset seurasivat kiinnostuneena kurssin tapahtumia niin pikkuaitauksessa kuin avoimessakin tarhassa vaihtelevasta säästä huolimatta. Yhdistyksen omistama ja kursseille vuokraama NoShout -laitteisto mahdollisti kaikille kurssittajan puheen hyvän kuuluvuuden reaaliaikaisena. Kuva Helena Pesonen.

James McGee ja Eija Huusko Camon kanssa. Kuva Anne Konsti.

